

Mikropigmentacja skóry głowy jako skuteczna metoda rozwiązująca problem łysienia

Dlaczego kropka ma znaczenie?

Problem łysienia dotyka znaczną część populacji mężczyzn oraz kobiet, przy czym skala występowania problemu rośnie wraz z wiekiem oraz postępem cywilizacyjnym. Mimo postępów medycyny, większość rozwiązań jest nieskuteczna. Problem, jakim jest wypadanie włosów, wielu lekarzy zalicza do grupy chorób psychodermatologicznych. Łysienie może wywołać kompleksy, niską samoocenę, a nawet prowadzić do nerwicy czy depresji.

PRZYCZYNY ŁYSIENIA

Najczęstszą przyczyną wypadania włosów są:

- zaburzenia hormonalne
- uwarunkowania genetyczne

Główną przyczyną wypadania włosów doszukujemy się w hormonach męskich – androgenach. U kobiet łysienie androgenowe może nastąpić w okresie menopauzy, kiedy dochodzi do znacznej różnicy pomiędzy estrogenami a androgenami. Nie bez znaczenia jest również stres czy wydarzenia traumatyczne w naszym życiu. Znaczenie ma również zła dieta czy niehigieniczny tryb życia.

STATYSTYKI

Dla uproszczenia możemy przyjąć, że Po 20. roku życia problem łysienia dotyka około 20% populacji męskiej. Wraz z wiekiem zwiększa się proporcjonalnie

i tak w wieku 30 lat dotyczy 30%, 40 lat – 40%, a w wieku 50 lat ponad 50% mężczyzn. W przypadku kobiet statystycznie łysienie występuje nieco rzadziej, ale i tak dotyczy w zróżnicowanym stopniu około 30% kobiet w różnym wieku! Grupa docelowa łysiejących klientów jest więc olbrzymia, dlatego rozwiązania na problem łysienia cieszą się tak wielką popularnością w dzisiejszych czasach.

MASKOWANIE ŁYSIENIA

– rozwiązania nieinwazyjne

- **Peruki.** Najczęściej stosowane przez kobiety, zarówno ze sztucznych, jak i naturalnych włosów.
- **Systemy włosów.** Naturalne włosy umieszczone na specjalnej bazie – siatce nazywanej mikroskórą – cienkiego i przepuszczalnego materiału, dostosowanej wielkością do obszaru bez włosów, doklejane do skóry głowy specjalnymi taśmami

Agnieszka Zapala
linergistka,
szkoleniowiec z bogatym
doświadczeniem,
założycielka marki
Naturalny Permanentny
oraz Mikro Hair
E: a.zapala@centrummike.pl

termoadhezyjnymi. Dedykowane są one zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet, przy czym w przypadku mężczyzn utrzymanie idealnej fryzury jest dużo bardziej uciążliwe, ponieważ wiąże się z regularnymi wizytami w salonie fryzjerskim, strzyżeniem i farbowaniem pozostałych naturalnych włosów do systemu, by pasowały do doklejonej fryzury. Taki system należy co kilka dni odklejać, zazwyczaj dogalać miejsca pozbawione naturalnych włosów (aczkolwiek są też rozwiązania niewymagające stosowania taśm). Rozwiązanie wydaje się zadowolające dla klientów, którzy nie chcą golić głowy i za wszelką cenę chcą utrzymać dłuższą fryzurę; jest niestety obciążone tym, że eliminuje ich z aktywnego życia sportowego – teoretycznie mikroskóra oddycha, ale w praktyce jest to swistego rodzaju czapka. Taśmy, które nie powinny powodować alergii, często podrażniają skórę po ich stosowaniu, nawet z jej trwałym odbarwieniem w miejscu kontaktu z klejem. Długoterminowe stosowanie systemu włosów może być uciążliwe. Oprócz tego, że zaleca się codzienną pielęgnację, rozwiązanie to wymaga regularnych wizyt regenerujących i wymiany systemu na nowy co jakiś czas. Nie jest to rozwiązanie tanie. Koszt systemu waha się od kilku do nawet kilkunastu tysięcy złotych.

- **Preparaty, mające na celu optyczne zagęszczenie i przyciemnienie miejsc z prześwitami.** Zazwyczaj są w formie zasypek lub sprayu, zawierających aksamitne, drobno pocięte mikrowłókienka kolagenowe, które osadzają się pomiędzy naturalnymi włosami i dają wrażenie większej objętości u ich nasady (Topic, Nanogen i in.). Niestety ich używanie obarczone jest niedogodnościami, jak osypywanie się na jasne ubrania, odbarwianie pod wpływem wody, np. deszczu. Stosowanie tych preparatów w pierwszej chwili wydaje się idealnym rozwiązaniem, ale sami klienci zwracają uwagę na uciążliwość stosowania ich na dłuższą metę, nie jest to również rozwiązanie tanie. Opakowanie preparatu, stosowane około miesiąca, to koszty rzędu kilkudziesięciu do nawet 200 zł.
- **Zaczeski.** To jedna z najbardziej popularnych metod ukrycia braków w owłosieniu, szczególnie wykorzystywana przez mężczyzn. Polega na „pożyczeniu” włosów, najczęściej z grzywki, by ukryć zakola, lub z boku i przedniej części głowy, by zamaskować coraz większą tonsurkę.
- **Fryzury.** Kobiety mają większe pole do popisu, zazwyczaj fantazyjnie upinają wcześniej podtapierowane włosy, zagęszczają je dopinanymi treskami itp.

TERAPIA ŁYSIENIA

Rozwiązania nieinwazyjne

- **Zabiegi.** Mezoterapia igłowa, osocze bogatopłytkowe i in. – o ile w pierwotnej fazie wypadania włosów potrafią zahamować czy też nawet powstrzymać ten proces, o tyle nie są skuteczne w przypadku znacznego ubytku włosów. Najczęściej są to kosztowne zabiegi, zazwyczaj powtarzane w seriach, ale zadowolających efektów nikt nie jest w stanie zagwarantować. Przed wykonaniem serii zabiegów z osoczem bogatopłytkowym warto też pamiętać o wykonaniu badań

krwi w kierunku przeciwna, ponieważ może okazać się, że zabiegi będą nieskuteczne z założenia.

- **Światło UV.** Terapia światłem ultrafioletowym (grzebień, lampy i in.) wykonywana regularnie ma za zadanie stymulować wzrost nowych włosów.
- **Preparaty do pielęgnacji skóry głowy:** olejowanie, peelingi, odżywki, wcierki, maski itp.

Rozwiązania farmakologiczne

- **Preparaty:** na bazie minoxidilu (Loxon), crexepilu, cegaby, komórek macierzystych, placenty;
- **Farmakologiczne doustne środki:** hamujące wypadanie włosów: finasteryd Propecia (łysienie androgenowe męskie);
- **Zastrzyki z kortykosteroidów:** leki zawierające sterydy (łysienie plackowate);
- **Substancje anty DHT, redukujące wzrost DHT** w mieszkach włosowych i pozwalające zahamować aktywność enzymu odpowiadającego za konwersję testosteronu do dihydrotestosteronu, który znajduje się w komórkach mieszka włosowego:
 - zielona herbata,
 - pokrzywa zwyczajna,
 - aloes,
 - palma sabałowa – Saw Palmetto,
 - cynk z witaminą B6,
 - kwas azelainowy, kwas oleinowy,
 - biotyna,
 - lizyna.

Uznaje się, że finasteryd i minoxidil to obecnie jedyne preparaty, których skuteczność została potwierdzona w badaniach klinicznych. Osoby zdesperowane wypadaniem włosów często sięgają po wszystkie możliwe rozwiązania, suplementy diety czy nawet kuracje eksperymentalne.

W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój dziedziny medycyny, jaką jest trychologia. Zajmuje się ona diagnozowaniem i leczeniem dolegliwości związanych z ludzkimi włosami i skórą głowy. Odpowiednio dobrana terapia może zahamować proces wypadania włosów, a nawet pobudzić ich odbudowę, pod warunkiem że podłożem łysienia nie jest genetyka.

Rozwiązania inwazyjne. Przeszczepy włosów

Ponieważ zarówno środki farmakologiczne, jak i nieinwazyjne metody maskowania łysienia przynoszą ograniczone efekty, wielu pacjentów decyduje się na przeszczep włosów.

Dzisiaj wykonuje się w Polsce i za granicą kilkaset przeszczepów włosów miesięcznie. Liczba ta stale rośnie. Popularność transplantacji włosów zwiększa się tak wśród mężczyzn, jak i kobiet, co związane jest głównie z upowszechnianiem się najnowocześniejszych, mniej traumatycznych metod przeszczepu.

Przeszczep włosów jest dobrym rozwiązaniem, kiedy mamy do czynienia z niewielkim ubytkiem włosów – np. w zakolach. Przy większych ubytkach włosów efekt nie jest już tak zadowolający. Przeszczepione włosy nie są wystarczająco gęste, przerzedzone

zostają również te miejsca na głowie, z których włosy do przeszczepu są pobierane. Rekonwalescencja po przeszczepie trwa kilka tygodni. Nie ma pewności czy przeszczep się przyjmie.

Zabieg transplantacji włosów jest zabiegiem chirurgicznym, a ingerencja w skórę, nawet najmniejsza wiąże się z obecnością blizn pozabiegowych. Natomiast tym, co jest istotne z punktu widzenia estetyki, jest wielkość blizn i tutaj rzeczywiście występują różnice pomiędzy poszczególnymi metodami.

Na rynku dostępne są:

- starsze metody: **FUT** (*follicular unit transplantation*), polegające na wycięciu z tyłu głowy paska z włosami (STRIP), z którego pobierane są włosy i wszczepiane w odpowiednie miejsca;
- nowsze metody jak **FUE** (*follicular unit extraction*) czy przeszczep wykonany za pomocą robota ATRAS. Polega on na punktowym pobieraniu włosów, nie tylko z głowy, ale również z innych części ciała, nie pozostawia po sobie tak widocznych blizn, ale nadal nie jest to rozwiązanie dla mężczyzn, którzy łysieją w znacznym stopniu, a raczej dla tych, którzy cierpią na przerzedzenie włosów czy ich ubytki jedynie w przedniej części;
- trzecią opcję stanowi tzw. **body hair transplant**. W tym wypadku wykorzystanie znajduje owłosienie obecne w innych rejonach ciała (klatka piersiowa, okolica rąk czy nóg, pachy). Poza odmienną lokalizacją skąd pobiera się materiały, przebiegiem przypomina FUE;
- do najnowszych dostępnych opcji terapeutycznych należą **GHO**. Niemal bezbolesna metoda, przynosząca również rezultaty w przeszczepie brwi czy brody, jak i przeszczepie włosów w blizny oraz **S.A.F.E.R.** (*Suction Assisted Follicular Extraction and Reimplantation*) – udoskonalona metoda FUE. Pobrany materiał – włos jest pod ciśnieniem wszczepiany („wstrzeliwany”) przy użyciu specjalnej głowicy w wykonane wcześniej mikronacięcia w obszarze docelowym. Skraca to czas zabiegu i pozwala na mniejsze uszkodzenie włosów podczas ich pobierania – również specjalną głowicą pod ciśnieniem.

Koszt przeszczepu waha się od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych, w zależności od obszaru i wybranej techniki. Jest on obciążony dużym prawdopodobieństwem powtórzenia zabiegów rozłożonych w czasie. Wynika to z pojawiania się kolejnych ubytków włosów na skórze głowy. Ilość przeszczepów jest jednak ograniczona ze względu na generowanie na skórze głowy kolejnych blizn. W najgorszym przypadku łysiejący mężczyzna i tak musi ogolić głowę, co uwidacznia blizny po nieudanych przeszczepach.

Terapie przyszłości

- **Czynniki wzrostu fibroblastów**. Mikronacięcia w skórze pozwalają na umieszczenie FGF (*Fibroblast growth factor*);
- **Inhibitory wzrostu**. Mieszki włosowe szybciej wchodzą w cykl zwany fazą wzrostu włosa;
- **Komórki macierzyste**. Niestety wyhodowane komórki po wszczepieniu w skórę głowy nie były w stanie wyprodukować nowych włosów. Nadzieją są pluripotencjalne komórki macierzyste, które mogą się przekształcić w dowolny typ komórki;

- **Klonowanie mieszków**. W 2012 r. japońscy naukowcy sklonowali pobrane cebulki. Z pobranych 100 mieszków można wyhodować nawet 100 tys.

Co jakiś czas pojawiają się doniesienia o nowych odkryciach nauki w zakresie terapii łysienia, jednak żadne z nich nie jest stosowane komercyjnie i nie przynosi na dziś oczekiwanych efektów.

KAMUFLAŻ ŁYSIENIA – MIKROPIGMENTACJA

Mikropigmentacja skóry głowy jest metodą, która w bezpieczny, przewidywalny w skutkach i stosunkowo niedrogi sposób pozwala na kamuflaż ubytków włosów.

Założeniem mikropigmentacji jest stworzenie doskonałej imitacji włosa, co pozwala na optyczne ukrycie, zamaskowanie problemu łysienia oraz uzyskanie efektu:

- ogolonej głowy,
- zagęszczenia dłuższych włosów,
- kamuflażu blizn powypadkowych czy po przeszczepie włosów,
- maskowania łysienia plackowatego,
- imitacji zarostu.

Fot. 1, 2 Efekt „ogolonej głowy”
Źródło: /

Często podczas zabiegu rozwiązuje się kilka problemów, np. zagęszczenie włosów po przeszczepie oraz ukrycie blizny powstałej w wyniku wycięcia paska z tyłu głowy, z którego pobierano włosy do przeszczepu.

Możliwości metody

• Efekt ogolonej głowy

Pigmentacja polega na stworzeniu imitacji ogolonych włosów. W miejscu, gdzie ich nie ma, zostaje tworzony cień, składający się z tysięcy mikropropek, ułożonych w odpowiedni sposób, tak by dawały wrażenie prawdziwych. Celem metody jest stworzenie naturalnej linii frontalnej i linii łączącej włosy naturalne z namalowanymi.

• Zagęszczanie włosów

Zabieg dedykowany jest dla osób, które mają rzadkie włosy. Polega na optycznym przyciemnieniu skóry głowy w taki sposób, by nieestetyczne prześwity były się mniej widoczne. Trzeba jednak wiedzieć, że nie można zagęścić bardzo rzadkich włosów. Najczęściej korzystają z niego kobiety. W przypadku mężczyzn należy zachować dużą ostrożność. Męskie łysienie potrafi przebiegać w bardzo szybkim tempie i często okazuje się, że w krótkim czasie po wykonaniu zabiegu cień, który miał zagęścić optycznie fryzurę, dominuje jako plama na głowie.

W przypadku mężczyzn, najczęściej zagęszczane są włosy po przeszczepie. W tym przypadku zabieg nie jest obarczony ryzykiem wypadania w tym miejscu kolejnych włosów.

Warunkiem odpowiedniego efektu w przypadku zagęszczania jest stosunkowo ciemny kolor włosów naturalnych. Zabieg ten nie jest polecany przy ciepłych odcieniach blondu.

Fot. 3 Zagęszczanie włosów
Źródło: /

• Blizny po przeszczepach

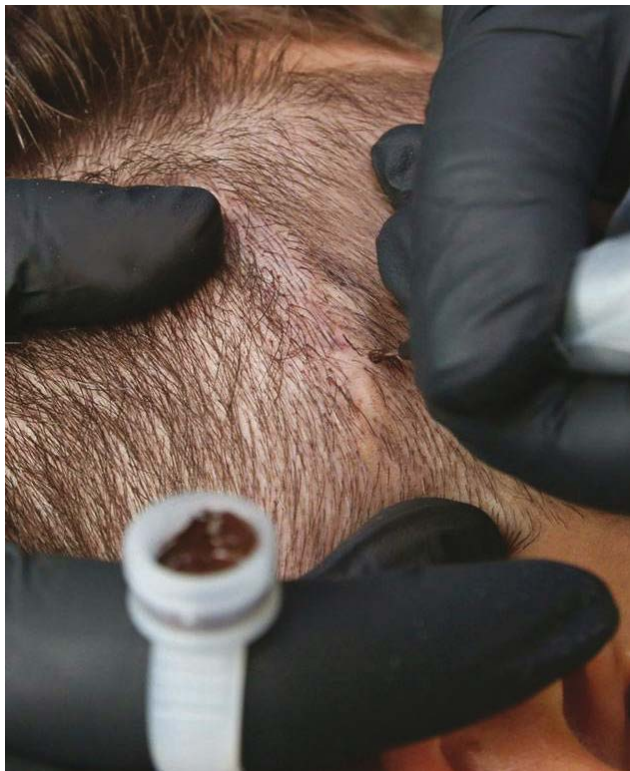
Najtrudniejsze są do zniwelowania blizny pooparzeniowe i blizny po przeszczepach skóry. Są to zazwyczaj rozległe przerostowe blizny, na których nie rosną włosy. Pokrycie ich tysiącami mikropropek niestety nie rozwiązuje problemu i nierzadko trzeba sięgać po dodatkowe narzędzia, mające na celu zniwelowanie samych blizn. Przynoszącą efekty metodą jest *Skin Needling*, który „rozluźnia” blizny, sprawia, że stają się bardziej miękkie i elastyczne, ale też spłyca je i wyrównuje kolor skóry. Po serii takich zabiegów można przystąpić do pigmentacji.

Połączenie tych dwóch technik przynosi spektakularne efekty. Najczęściej pokrywane są blizny po przeszczepach – tu w zależności od jakości cięcia czy samego szycia udaje się uzyskać bardziej lub mniej widoczny efekt krycia kolorem. W niektórych sytuacjach, tak jak w przypadku blizn przerostowych, stosowana jest metoda *Skin Needling* czy wypełnianie przestrzeni w okolicy blizny kwasem hialuronowym, który lekko ją prostuje.

Blizny, które są zazwyczaj dużo jaśniejsze od zdrowej skóry, przykuwają uwagę zarówno nienaturalnym kolorytem, jak i strukturą. Pigmentacja pozwala znacznie wyeliminować ten problem. Należy jednak pamiętać, że „krycie kolorem” blizn nie jest jednak tematem łatwym i wymaga doświadczenia i specjalistycznych umiejętności pracy na tak trudnym obszarze.

Fot. 4 Kamuflaż blizn
Źródło: /

Fot. 5 Kamuflaż blizn
Źródło: I

Efekt zabiegu utrzymuje się przez 2-4 lata, przy czym zakłada się, że co 1,5-2 lata niezbędne są zabiegi odświeżające efekt. Trwałość mikropigmentacji zależna jest od indywidualnej reakcji skóry na pigmentowanie, rodzaju skóry, stopnia łojotoku, trybu życia itd. Prawidłowo wykonany zabieg nie szkodzi nadal rosnącym włosom, wręcz przeciwnie, poprzez jednoczesną terapię mikroigłową podczas zabiegu niejednokrotnie wywołuje stymulację i wzrost nowych włosów. Zazwyczaj jest to niestety efekt chwilowy. Mikropigmentacja skóry głowy nie wyklucza przeszczepu włosów w przyszłości. Jest idealnym rozwiązaniem uzupełniającym po przeszczepie, dającym natychmiastowy efekt.

ZAGROŻENIA

Skóra głowy jest zdecydowanie różni się od skóry twarzy. Gruczoły łojowe są tu niezwykle aktywne, co powoduje, że pigment rozłożony zbyt powierzchownie szybko traciłby swoje natężenie kolorystyczne. Pigment zaaplikowany zbyt głęboko rozlewałby się w skórze, tworząc ciemny kleks. Wśród największych niebezpieczeństw tej metody wymienić należy:

- wykonanie zabiegu przez niedoświadczonego linergistę, bez odpowiedniego przeszkolenia,
- zbyt głębokie wprowadzenie pigmentu – tatuaż stały skóry głowy,
- wykonywanie zabiegu nieodpowiednimi do tej techniki pigmentami,
- wykonywanie zabiegu pigmentami do tatuażu,
- brak precyzyjnego rysunku wstępnego.

Efektom nieudanych mikropigmentacji skóry głowy jest konieczność laserowego usuwania pigmentu. Najczęściej muszą być to zaawansowane lasery pikosekundowe, ponieważ klasyczne lasery q-switch nie radzą sobie z uciążliwymi korektorami.

Fot. 6 Przykłady nieudanej pigmentacji skóry głowy
Źródło: I

Dla osób bez odpowiedniego przeszkolenia zabieg pigmentacji skóry głowy, który budzi coraz większe zainteresowanie wśród klientów, wydaje się być na pierwszy rzut oka niezwykle prostym, polegającym na wykropkowaniu, pozbawionego włosów, obszaru skóry głowy.

Brak świadomości linii frontalnej – odpowiedniego rysunku, prowadzi do przedziwnych form, które odbiegają od naturalności. Nieznajomość skali Norwood, którą operuje się w kontekście problemu łysienia, nie pozwala na świadome określenie formy fryzury.

Trzeba mieć również świadomość, że wypracowanie pojedynczej kropki jest bardzo ważne, ale cała fryzura składa się z odpowiednio rozmieszczonych tysięcy kropek. Umiejętność zbudowania odpowiedniego gradientu koloru na linii frontalnej czy w miejscach łączenia naturalnych włosów z tymi „namalowanymi” to trudne zadanie, które wymaga od operatora igły precyzyjnego planowania pracy. Uzyskanie efektu cienia wymaga odpowiedniego doboru, często różnych grubości igieł, w zależności od miejsca na głowie, odcienia pigmentu – zazwyczaj używa się dwóch różnych odcieni oraz gęstości samych kropek – te dobiera się zawsze do gęstości naturalnych włosów.

Użycie gęstych, tłustych pigmentów do makijażu permanentnego powoduje ich rozlanie się w skórze i brak kontroli nad kolorem kropki. Linergistki najczęściej podążają zasadami, które wypracowały w codziennej pracy z makijażem, i ocieplają pigment, by w skórze głowy nie wydawał się zbyt zimny po wygojeniu.

DOBÓR URZĄDZENIA

Odpowiednie urządzenie, wyposażone we właściwe do procedury igły, jest kolejnym kluczowym parametrem właściwie wykonanego zabiegu. Igły cartridge'owe mają zazwyczaj w swojej konstrukcji sprężynę, która zasadniczo wpływa na głębokość pigmentacji i sposób rozkładu pigmentu w pojedynczej kropce.

Sama średnica igieł ma również duże znaczenie. Producenci igieł cartridge'owych wprowadzają na rynek coraz to nowe, cieńsze igły, oznaczając je jako mikro, nano, hd, dając klientom poczucie, że mogą nimi zastąpić precyzyjne igły akupunkturyczne. Trzeba mieć jednak świadomość, że o ile w delikatnej pigmentacji brwi, powiek czy ust używa się samej końcóweczki igły i pracuje bardzo powierzchownie, to w pigmentacji skóry głowy operuje się igłą zdecydowanie głębiej i to jej średnica, a nie sama końcówka ma wpływ na wielkość kropki. Średnica igły nawet w najcieńszym cartridge'u jest za gruba do odpowiednio wykonanej procedury i wynosi ok. 0,2 mm. Grubość igieł akupunkturycznych waha się od 0,12 do 0,3 mm. W pigmentacji skóry wykorzystywane są jedne z najcieńszych igieł akupunkturycznych i nie da się ich zastąpić rozwiązaniami cartridge'owymi, chyba że pracuje się niezwykle powierzchownie, samą końcówką igły, a to rodzi zagrożenie nieprecyzyjnej pracy, zwłaszcza u osób początkujących.

PODSUMOWANIE

Skala występowania problemu łysienia, zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn rośnie wraz z wiekiem oraz postępem cywilizacyjnym. Mimo postępów medycyny, większość rozwiązań terapeutycznych jest droga i obciążona ryzykiem niepowodzenia.

Często osoby te borykają się z kompleksami, które wykluczają je z życia społecznego i nie pozwalają normalnie funkcjonować. Kamuflaż łysienia dla wielu z nich wydaje się jedynym rozwiązaniem problemu braku samoakceptacji.

Wśród najbardziej efektywnych metod kamuflażu na szczególną uwagę zasługuje mikropigmentacja. Jak pokazują doświadczenia krajów, które są kolebką pigmentacji skóry głowy (Anglia, USA), zainteresowanie tymi zabiegami rośnie z roku na rok. Dobrze wykonany zabieg wielu osobom przywraca lepszą samoocenę i postrzeganie samych siebie.

ŹRÓDŁA FOTOGRAFII

1. Archiwum własne autora.